koningaap
écht op reis!

Familiereis ZUID-AFRIKA HOOGTEPUNTEN - 15 dagen

KZJ 8 - 20 15

Familiereis ZUID-AFRIKA HOOGTEPUNTEN - 15 dagen

Van pinguïns tot de Big Five

KZJ 8 - 20 15

Uitgebreide routebeschrijving

Route

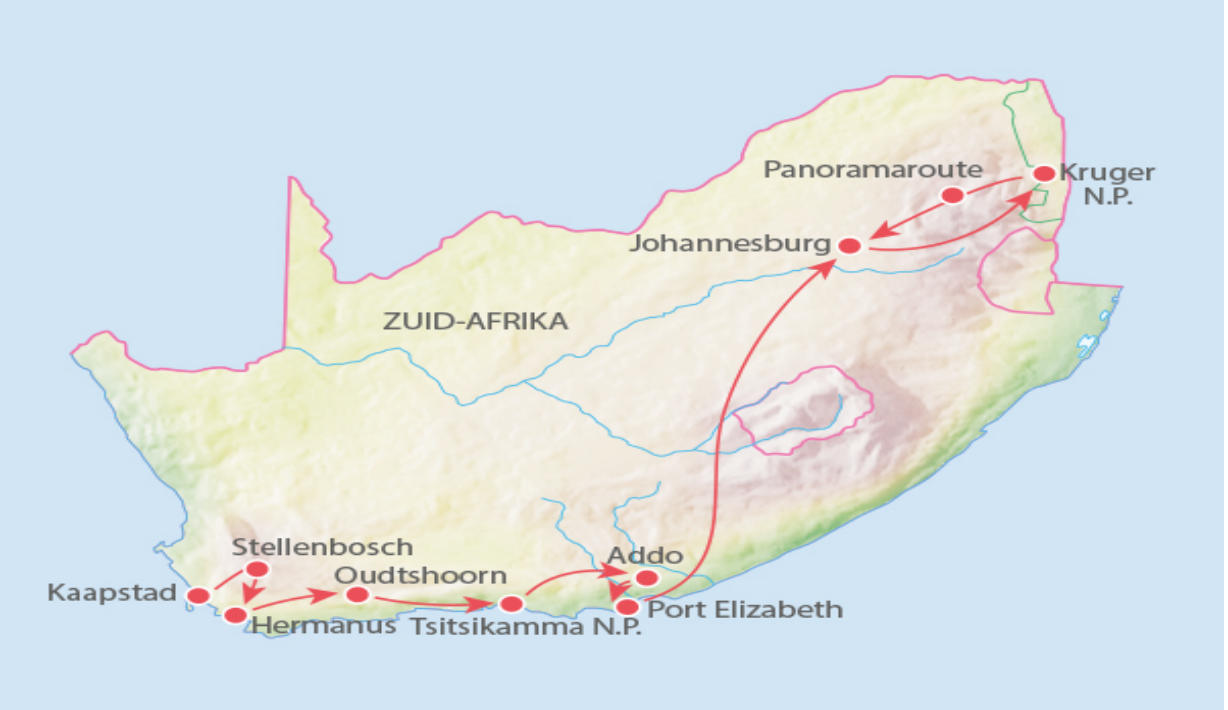

Dag tot dag schema

	Vervoer	Route	Overnachting
1 Vliegtuig	Vliegtuig	Vertrek	Vertrek
2 Transfer	Transfer	Aankomst Kaapstad	Kaapstad
3 Bus	Bus	Kaapstad	Kaapstad
4 Bus	Bus	Kaapstad	Kaapstad
5 Bus	Bus	Kaapstad - Stellenbosch - Hermanus	Hermanus
6 Bus	Bus	Hermanus - Tuinroute - Oudtshoorn	Oudtshoorn
7 Bus	Bus	Oudtshoorn - Stormsrivier / Bezoek Tsitsikamma Nationaal Park	Stormsrivier
8 Bus		Stormsrivier	Stormsrivier
9 Bus	Bus	Stormsrivier - Addo Elephant Nationaal Park - Port Elizabeth	Port Elizabeth
10 Bus, Vliegtuig	Bus, Vliegtuig	Port Elizabeth - Kruger N.P.	Kruger Nationaal Park
11 Bus, Vliegtuig		Kruger Nationaal Park	Kruger Nationaal Park
12 Bus	Bus	Kruger Nationaal Park	Kruger Nationaal Park
13 Bus	Bus	Kruger Nationaal Park - Panoramaroute - Johannesburg	Johannesburg
14 Vliegtuig	Vliegtuig	Vertrek Johannesburg	Vertrek Johannesburg
15 Vliegtuig	Vliegtuig	Aankomst	Aankomst

Dag 1 Vertrek

Eindelijk is het zo ver! Je **Koning Aap Familiereis naar Zuid-Afrika** gaat van start! Je vliegt vandaag naar **Kaapstad** waar je, afhankelijk van je definitieve vluchtschema, in de avond of de volgende dag zal aankomen. Je bent weliswaar even onderweg om in Zuid-Afrika te komen, maar gelukkig zal je geen jetlag hebben. Tijdens onze zomertijd is er geen tijdsverschil met **Zuid-Afrika** en tijdens onze wintertijd is het tijdsverschil slechts een uur. Op de luchthaven staat een transfer klaar om je naar je hotel te brengen.

ECHT OP REIS TIP

Local Impact Score

Voor elke reis streven we naar een minimale impact op het klimaat en een maximale positieve impact op de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld. De Local Impact Score van deze reis is: **67**

Lees meer over de Local Impact Score.

Dag 2 Aankomst Kaapstad

Er zijn veel mooie steden in de wereld en **Kaapstad** hoort bij de hoogst genoteerden. Ingeklemd tussen de beroemde **Tafelberg** en de **Atlantische Oceaan** is de ligging alleen al bijna niet te overtreffen. Afhankelijk van je definitieve aankomsttijd, kun je vandaag al een begin maken met het verkennen van deze geweldige stad. Het oude centrum van Kaapstad is uitermate geschikt voor een stadswandeling en daarmee een leuke eerste kennismaking. Centraal ligt de vroegere groentetuin van de VOC, de **Compagniestuin**, tegenwoordig een mooi park (deels botanische tuin) met een prettig terras. In het park ligt het **Iziko South African Museum**, het oudste en een van de best bezochte musea van Zuid-Afrika. De tentoonstellingen laten zowel fossielen als de geschiedenis van de oorspronkelijke bewoners, wilde dieren en skeletten van walvissen zien. Om de Compagniestuin liggen fraaie historische gebouwen zoals **Kasteel de Goede Hoop** en de St-George Kathedraal.

Kun je de roep van de Oceaan niet weerstaan (en gelijk heb je), dan zijn er verschillende mooie stranden om uit te kiezen. **Muizenberg** is een van bekendste stranden van de stad en een populaire plek om te (leren) **surfen**. Een van de mooiste stranden van de stad is het strand van **Llandudno** dat heel mooi tussen enorme rotsen ligt en geliefd is bij families. Een andere aanrader is het witte strand van **Camps Bay** dat omgeven is door eet- en drinkgelegenheden.

ECHT OP REIS TIP

(Be) spaar je water?

Water is schaars in vrijwel heel Afrika... Met kleine aanpassingen kan je een verschil maken! Douche niet te lang, draai de waterkraan dicht als je je aan het inzepen bent, laat de kraan niet openstaan als je je tandenpoetst en trek de wc alleen door als dit echt nodig is. Op die manier bespaar je al gauw een paar liter water!

Dag 3 Kaapstad

Vrije dag. Je kunt Kaapstad en omgeving vandaag verder gaan verkennen. Het historische **Victoria & Alfred Waterfront** is de vroegere haven van Kaapstad en een van de gezelligste plekjes om rond te kuieren. De statige gebouwen zijn opgeknapt en de voormalige pakhuizen worden gebruikt als restaurants, bars, winkels en musea. Het Victoria & Alfred Waterfront is ook het vertrekpunt van de ferry naar het **UNESCO Werelderfgoed** Robbeneiland, een van de bekendste bezienswaardigheden van Kaapstad. Van 1959 tot 1996 deed **Robbeneiland** dienst als gevangenis voor met name langgestrafte politieke gevangenen. De bekendste gevangene van Robbeneiland was **Nelson Mandela**. Hij bracht er maar liefst 18 jaar door.

Vanaf de **Tafelberg** heb je een prachtig uitzicht over Kaapstad. Een kabelbaan brengt je eenvoudig naar boven. Heb je zin om te wandelen dan is de **Kirstenbosch National Botanial Garden** een aanrader. Deze botanische tuin wordt gezien als een van de mooiste ter wereld. Verhoogde wandelpaden slingeren door de natuur, andere paden leiden je langs enorme bomen, bijzondere planten en verschillende kunstwerken.

Een andere leuke bestemming in Kaapstad is **Bo-Kaap**, een wijk vol kleurige woningen. De wijk werd voorheen de **Maleisische wijk** genoemd, de bewoners zijn veelal afstammelingen van (dwang)arbeiders uit de voormalige koloniën. Je vindt er onder meer de Auwal moskee, de oudste moskee van Zuid-Afrika. Liefhebbers van eten kunnen in Bo-Kaap deelnemen aan een optionele **kookdemonstratie** Maleisisch-Afrikaans eten. Je krijgt uitleg over hoe bepaalde gerechten worden gemaakt en mag sommige handelingen zelf proberen te doen. Uiteraard wordt er ook geproefd en gegeten.

Nb. De kabelbaan naar de top van de Tafelberg kan buiten dienst zijn wanneer de weersverwachtingen slecht zijn.

Dag 4 Kaapstad

Vrije dag. Ten zuiden van Kaapstad ligt de beroemde **Kaap de Goede Hoop**. Eeuwenlang werd deze kaap gezien als een gevaarlijke hindernis die zeelui moesten nemen op weg naar Azië of Europa. Woeste stormen en verraderlijke stromingen zorgden ervoor dat menig schip ten onder ging. Je kunt Kaap de Goede Hoop bezoeken en een wandeling maken langs verschillende mooie uitkijkpunten, soms zichtbare scheepswrakken en veel endemische planten. De vuurtoren op de rotsen bij **Cape Point** kun je met een kabeltreintje bereiken. Eenmaal boven kun je genieten van een prachtig zicht op de **Atlantische** en de **Indische Oceaan**.

Wil je meer te weten komen over de donkere periode van de **Apartheid** in Zuid-Afrika, dan is een bezoek aan het **District Six Museum**, op loopafstand van de **Compagnietuin**, een aanrader. District Six was een deel van Kaapstad waar mensen van alle rangen, standen en afkomst samenwoonden. Het stond daarmee haaks op het Apartheidsbeleid. Nadat de overheid het gebied als exclusief voor blanken aanduidde en alle inwoners hun huizen moesten verlaten, werd de hele wijk met de grond gelijk gemaakt. Het museum, dat inmiddels een nationaal monument is, vertelt het verhaal van de inwoners en de strijd om terug te mogen keren.

Mocht je op een dinsdag of donderdag in Kaapstad zijn, dan kun je een van de iconische bezienswaardigheden van de stad vanbinnen bezoeken. Het **Cape Town Stadium**, voorheen Green Point Stadium, is voor de wereldkampioenschap voetbal van 2010 is gebouwd. Elke dinsdag en donderdag worden er rondleidingen gegeven maar ook van buiten is het stadion mooi om te zien.

Dag 5 Kaapstad - Stellenbosch - Hermanus

Het is tijd om Kaapstad te verlaten en dieper Zuid-Afrika in te trekken. Je eerste bestemming is het ***Wynland***, de beroemde regio waar zo veel heerlijk Zuid-Afrikaanse wijnen vandaan komen. Het centrum van de regio is **Stellenbosch**, een universiteitsstadje dat al meer dan 300 jaar het centrum van de wijnbouw is en een van de best bewaarde steden uit de tijd van de **VOC** is.Een wandeling door het stadje dat bekend is om haar sierlijke gebouwen met rieten daken, trapgevels en door statige eiken omzoomde straten is als een wandeling door een openluchtmuseum.

Vanuit Stellenbosch daal je af naar een heel bijzonder stukje kust. Elk jaar komen er tussen juni en december grote aantallen zuidkapers, **walvissen** die wel 17 meter lang kunnen worden, naar de warme, beschermde wateren van **Hermanus** om te paren of om te bevallen van hun kleintjes. Dit bijzondere fenomeen heeft het stadje Hermanus doen besluiten zichzelf uit te roepen tot **walvishoofdstad** van de wereld! En eerlijk is eerlijk, de kans om walvissen met hun jong te zien zwemmen is een geweldige ervaring. In Hermanus kun je de walvissen zowel vanaf het water als vanaf land zien. Na aankomst in Hermanus kun je alvast een wandeling maken over een deel van de **'Cliff Walk'**, een 11 km lang wandelpad rond Hermanus dat je langs ruige kliffen en prachtige uitkijkpunten voert. Misschien zie je zo je eerste walvissen al. Tijdens het wandelen is de kans groot dat je 'dassies', **Kaapse klipdassen**, zal tegenkomen. Geloof het of niet, maar deze kleine, gedrongen diertjes zijn familie van de olifant!

Dag 6 Hermanus - Tuinroute - Oudtshoorn

Over het algemeen is de zee bij **Hermanus** 's ochtends het rustigst. Liefhebbers kunnen vanochtend deelnemen aan een mooie optionele excursie waarbij je met een boot op zoek gaat naar **walvissen**. Als er plots, tijdens het turen over het water een walvis naar boven komt, is dat een geweldig moment. Houdt je camera klaar, maar belangijker nog, vergeet vooral niet te genieten van het moment! Aan het eind van de ochtend verlaat je Hermanus en ga je beginnen aan je reis langs een van de beroemdste routes van Zuid-Afrika, de **Tuinroute**! Met de Tuinroute wordt het gebied bedoelt dat tussen Mosselbaai en het **Tsitsikamma Nationaal Park** ligt. De Tuinroute is zo geliefd vanwege het groene landschap en de bloemenvelden, maar ook de dramatische kustlijn met grote rotspartijen die uit zee steken en de idyllische stranden. Je eerste overnachtingsplek op de Tuinroute voelt misschien als een vreemde eend in de bijt. **Oudtshoorn** is een klein stadje dat in de **Kleine Karoo** gelegen is, een droog en afgelegen gebied. Je bevindt je in het leefgebied van de struisvogels en veel van de mooie, oude huizen in Oudtshoorn waren ooit eigendom van de zogenoemde **'struisvogelbaronnen'**. Nadat struisvogelveren in de 19de eeuw in de mode kwamen in Europa, kon er in Oudtshoorn goed geld worden verdiend. Handelaren zagen hun rijkdom groeien en lieten riante woningen bouwen terwijl Oudtshoorn de struisvogelhoofdstad van **Zuid-Afrika** werd. Na aankomst in Oudtshoorn kun je het stadje wat verkennen en enkele van deze 'verenpaleisjes' van buiten bewonderen. Veel doen overigens nu dienst als hotel. Wil je zien hoe men in de gouden tijd leefde, dan kun je het **Le Roux Townhouse** bezoeken, het enige huis dat ook vanbinnen kan worden bezocht.

Iets buiten Oudtshoorn liggen **Cangu Caves**, een serie druipsteengrotten met prachtige ondergrondse zalen zoals de regenboogkamer en de sprookjeskamer. Indien de tijd het vandaag nog toelaat kun je de grotten met een optionele excursie bezoeken.
Nb. het walvisseizoen loopt van ongeveer juli t/m december.

Dag 7 Oudtshoorn - Stormsrivier / Bezoek Tsitsikamma Nationaal Park

Je reis over de **Tuinroute** gaat verder en brengt je naar het voormalige houthakkersdorpje **Stormsrivier,** net buiten het Tsitsikamma Nationaal Park. De bossen waarin Stormsrivier ligt werden vroeger bewoond door olifanten, maar met de komst van de houthakkers verdwenen ook de olifanten. Ook de houthakkers zijn inmiddels verdwenen en wat rest is een prachtige omgeving met verschillende **wandelroutes** die variëren van kort en eenvoudig tot zwaar en lang. Je kunt onder meer wandelen door het ***fynbos***, unieke heidevegetatie die alleen in dit deel van Zuid-Afrika voorkomt, langs enorme varens en door dicht begroeid woud waar bijzondere boomsoorten zoals de **geelharthoutboom** groeien. Het wandelen rond Stormsrivier zal nog wel even moeten wachten, want vanmiddag bezoek je eerst het **Tsitsikamma Nationaal Park**. De kustlijn, het strand, de bossen en de indrukwekkende hangbrug maken Tsitsikamma tot een van de mooiste natuurgebieden van Zuid-Afrika. Je maakt een eenvoudige wandeling langs de riviermonding tot aan de hangbrug. Wil je daarna nog verder wandelen, dan kun je aan de overkant van de brug de heuvel op voor een mooi uitzicht.

Dag 8 Stormsrivier

Vrije dag. Na een goed verdiende nachtrust kun je vandaag je dag inplannen zoals jij dat wilt. Zo kun je ervoor kiezen om rustig aan te doen, een of meerdere wandelingen in de omgeving te maken of deel te nemen aan een optionele excursie waarbij je op zoek gaat naar **dolfijnen.** In **Plettenberg Bay** stap je op de boot waarbij je een goede kans hebt gewone dolfijnen, tuimelaars en soms zelfs de zeldzame **Chinese witte dolfijn** te spotten. Maar er is meer! Ook menshaaien, **Brydewalvissen** en pelsrobben kun je tegenkomen!

ECHT OP REIS TIP

Verklein je plastic voetafdruk!

Weet je dat je heel eenvoudig de toename van plastic afval kunt verminderen? Neem je eigen navulbare fles & herbruikbare tas mee! Zeg nee tegen (gratis) plastic flesjes, tasjes, rietjes & aangeboden verzorgingsproducten in hotels. Zo bespaar je tijdens je reis veel onnodig plastic afval en draag jij je steentje bij aan een schonere wereld!

Dag 9 Stormsrivier - Addo Elephant Nationaal Park - Port Elizabeth

Met het verlaten van Stormsrivier, laat je ook de **Tuinroute** achter je en reis je door naar het **Addo Elephant National Park**. Wie de bekendste inwoner van Addo is, zal niet moeilijk te raden zijn. Met meer dan 600 olifanten binnen de grenzen van het park kan het bijna niet anders dan dat je deze enorme dieren meerdere keren zal tegenkomen. Hoewel het er nu wemelt van de olifanten is het Addo Elephant Nationaal Park opgericht om de laatste olifanten van het gebied te beschermen. In 1931 leefden er nog maar 11 **Kaapse olifanten** in dit deel van Zuid-Afrika. Met onze eigen bus maak je een tocht door het park waarbij je nog veel meer dieren kunt zien dan alleen olifanten. Kaapse buffels, leeuwen, **gevlekte hyena's**, luipaarden, koedoes, **elandantilopen**, zebra's en knobbelzwijnen zijn een selectie van de andere diersoorten die in het Addo Elephant Nationaal Park leven. Je overnacht vandaag in Port Elizabeth.

Dag 10 Port Elizabeth - Kruger N.P.

Je vliegt vandaag vanuit **Port Elizabeth** naar Johannesburg. Grote reisafstanden zijn in Zuid-Afrika heel normaal, maar om over land vanuit Port Elizabeth naar het Krugerpark te reizen, ben je al snel 16 uur of meer kwijt. Vandaar dat je een korte vlucht naar **Johannesburg** maakt en vandaar direct naar een van de beroemdste wildparken van Afrika reist: het **Kruger Nationaal Park**! Houd tijdens de rit op weg naar de overnachtingsplek in het park je ogen goed open. De kans is groot dat je vanuit de bus al verschillende dieren kunt spotten. Zo heb je alvast een voorproefje van wat je de komende dagen te wachten staat.

Nb1. Afhankelijk van het tijdstip waarop je naar Johannesburg vliegt, zal je nog tijd hebben om in het Krugerpark een optionele game drive te maken.

Nb2. Zeer incidenteel kan het voorkomen dat we niet in Kruger zelf overnachten, maar net daarbuiten, normaal gesproken in Hazyview. Dit heeft verder geen invloed op het programma.

Dag 11 Kruger Nationaal Park

Het is zover! Vandaag ga je dan echt het **Krugerpark** verkennen. Leeuwen, **neushoorn**s, olifanten, zebra's en giraffen… Al die prachtige dieren kun je vandaag zo maar eens in het wild tegenkomen. Het **Kruger Nationaal Park** beslaat een gebied zo groot als de helft van Nederland of tweederde van België. Je verblijft de komende dagen in het zuidelijk deel van het park. Door dit gebied stromen twee rivieren en omdat er veel water is, leven er ook veel verschillende diersoorten. Veel reizigers hopen tijdens hun reis door **Zuid-Afrika** de ***Big Five*** te zien. Deze vijf dieren, de leeuw, olifant, luipaard, **Kaapse buffel** en neushoorn waren voor jagers de dieren die het moeilijkst te schieten waren en werden daarom de *Big Five* genoemd. Dit betekent overigens niet dat de *Big Five* ook de gevaarlijkste dieren zijn. **Nijlpaarden** zijn bijvoorbeeld veel gevaarlijker dan buffels. De dieren in het park zijn vooral (vroeg) in de ochtend en in de namiddag het actiefst en je zult, als je dieren wilt zien, tijdens je verblijf in het Krugerpark dus vroeg uit de veren moeten. In het Krugerpark mogen voertuigen alleen op de verharde wegen rijden om de dieren zo min mogelijk te storen. Met onze eigen bus maak je een ***game drive*** door het park waarbij je zo maar eens zal moeten stoppen voor overstekende **giraffen** en olifanten. Welke dieren hoop jij vandaag te zien?

Dag 12 Kruger Nationaal Park

Tijdens het maken van een ***game drive*** is het altijd weer een verrassing welke dieren je zal tegenkomen. Geen enkele *game drive* is hetzelfde en dat maakt het zo spannend. Je kunt vandaag een optionele game drive maken in een open, vierwielaangedreven voertuig. Samen met een ranger ga je op zoek naar de bewoners van het park. Ben jij een van de gelukkigen die de ***Big Five*** al heeft gezien? Dan is het misschien leuk om te weten dat er nog meer lijstjes met dieren zijn. Een aantal jaren terug bedachten de rangers van het **Krugerpark** dat ook de minder goed uitziende dieren een speciaal lijstje verdienden en zo onstonden de ***Ugly Five***, de Lelijke Vijf. Het **knobbelzwijn**, de gevlekte hyena, de **Afrikaanse maraboe**, de oorgier en de gnoe zijn misschien niet de meest sierlijke dieren om te zien, maar lelijk zijn ze zeker niet. Indrukwekkend wel.

ECHT OP REIS TIP

Slim op Safari

Tijdens een aantal van onze safarireizen, reizen en overnachten we in gebieden waar het wild ons de 'baas' is. Je kunt zelf ook bijdragen aan het behoud van kwetsbare ecosystemen evenals de veiligheid van jezelf en anderen:. Maak weinig tot geen geluid. Behoud voldoende afstand tot de dieren. Blijf binnen je bus of jeep. Het is belangrijk wild altijd voorrang te geven en zo min mogelijk het wild te achtervolgen.

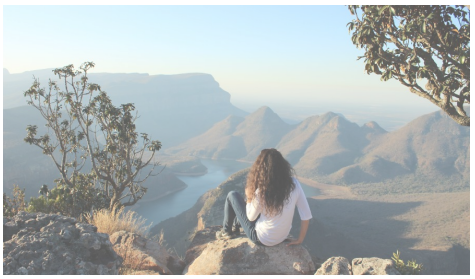

Dag 13 Kruger Nationaal Park - Panoramaroute - Johannesburg

Het laatste deel van je reis door Zuid-Afrika is aangebroken. Vanuit het Krugerpark reis je naar Johannesburg, vanwaar je naar huis zal vliegen. De route die je gaat volgen is een van de mooiste van heel Zuid-Afrika: de **Panoramaroute**! Vanuit het laagland waarin het Krugerpark ligt, rijd je allereerst naar **Pilgrim's Rest**, een mijnwerkersstadje uit de 19de eeuw dat zo goed bewaard is gebleven dat het een nationaal monument is geworden. In het deel van Zuid-Afrika waar je je nu bevindt is sinds de 19de eeuw heel veel goud gevonden en tot op de dag van vandaag behoort Zuid-Afrika tot de landen die het meeste goud produceren. In Pilgrim's Rest zie je hoe alles er in de begintijd van de **goudkoorts** aan toeging. Daarna ga je op weg naar de plekken waardoor de Panoramaroute zo geliefd is. Bij **God's Window** kijk je uit over het 900 meter lagergelegen Lowveld. Op heldere dagen kun je zelfs het Krugerpark zien liggen. Bij **Bourke Luck's Potholes** heeft erosie voor wonderbaarlijke vormen in de rotswanden gezorgd en het water van de **Blyderivier** en de Treurrivier stroomt er doorheen. Iets verder heb je een geweldig uitzicht over de **Blyde River Canyon,** de diepe kloof waardoor de Blyderivier stroomt. Je laatste stop op de Panoramaroute is bij de **Drie Rondavels**, drie grote pieken in de vorm van traditionele Afrikaanse hutten. De pieken zijn vernoemd naar drie van de vrouwen van het lokale stamhoofd die het gebied in de 19de eeuw met succes tegen **Zoeloes** verdedigde.

Aan het eind van de dag kom je aan in **Johannesburg**, de grootste stad van Zuid-Afrika. Net zoals Pilgrim's Rest dankt Johannesburg zijn bestaan aan de ontdekking van goud. Maar waar Pilgrim's Rest klein en authentiek is gebleven, is Johannesburg een wereldstad geworden met alle bijbehorende problemen van dien. Veel reizigers slaan Johannesburg dan ook over tijdens een reis naar Zuid-Afrika, terwijl er een aantal verrassende bezienswaardigheden zijn. Morgen heb je de kans de stad wat beter te leren kennen voordat je naar huis vliegt.

Dag 14 Vertrek Johannesburg

Afhankelijk van je definitieve vluchtschema, kun je vandaag nog kiezen uit twee leuke excursies. In **Johannesburg** is van alles te zien en vinden. Traditionele markten, grote winkelcentra en de mooiste huizen en gebouwen, maar ook vervallen wijken en armoede. De laatste jaren is de stad steeds nadrukkelijker op de radar van bekende nationale en **internationale graffitikunstenaars** verschenen. Door de stad verspreid kun je bijzondere, opvallende en spraakmakende creaties vinden. Tijdens de optionele graffititour wordt je meegenomen langs verschillende van de mooiste kunstwerken die vaak op onverwachte plekjes te vinden zijn. De graffititour is een bijzondere manier om Johannesburg wat te leren kennen.

De meest populaire optionele excursie in Johannesburg gaat naar het **township Soweto**. Tijdens het **Apartheidsregime** dat van 1948 tot 1990 duurde, moesten blanken en niet-blanken gescheiden van elkaar wonen. Waar de blanke bevolking in steden kon wonen, werden gekleurde mensen veelal verplicht in nederzettingen net buiten de steden te wonen. Dit waren de townships. Het bekendste township van Zuid-Afrika is Soweto, het **South Western Township**. Bekende Zuid-Afrikanen als **Nelson Mandela** en aartsbisschop **Desmond Tutu** woonden er en het was de plek waar scholieren in 1976 in opstand kwamen nadat Afrikaans als officiële taal in het onderwijs werd ingevoerd. Het geweld dat door de Zuid-Afrikaanse overheid werd gebruikt tegen de scholieren, deed mensen over de hele wereld huiveren. Tijdens je excursie bezoek je onder meer het voormalig huis van Mandela en het **Hector Pieterson Museum**. Ondanks de zware tijden zal je zien dat Soweto zich ontwikkelt tot een levendige plek met kleine eettentjes en traditionele cafés waar maisbier wordt geschonken en waar het eenvoudig is met de lokale bevolking is gesprek te komen.

Afhankelijk van je vluchtschema wordt je met een passende transfer naar de luchthaven van Johannesburg gebracht. Het is tijd om afscheid te nemen van je reisbegeleider en natuurlijk van Zuid-Afrika.

Dag 15 Aankomst

Je **Koning Aap familiereis** door Zuid-Afrika zit erop. De afgelopen twee weken heb je kunnen genieten van de bekendste en minder bekende hoogtepunten van dit geweldige land. We horen graag wat jouw mooiste herinneringen zijn en hopen dat je nog lang met plezier aan deze vakantie zal terugdenken.

Aanvullende informatie

Wat is inclusief?

- internationale vluchten inclusief ruimbagage
- binnenlandse vlucht Port Elizabeth - Johannesburg inclusief ruimbagage
- alle transport en diverse game drives per (mini) bus
- overnachtingen in hotels en lodges op basis van logies en ontbijt
- stadstour Kaapstad
- stadstour Stellenbosch
- bezoek Tsitsikamma Nationaal Park
- game drive met eigen bus in Addo Elephant N.P.
- game drive met eigen bus in Kruger N.P.
- bezoek God's Window / Bourke's Luck Potholes / Blyde River Canyon / Three Rondavels
- entreegelden voor Tsitsikamma N.P (1 dag) / Addo Elephant N.P. (1 dag) / Krugerpark (2 dagen) / God's Window / Bourke's Luck Potholes / Blyde River Canyon / Three Rondavels
- Afrikaanstalige of Engelstalige reisbegeleiding op bepaalde vertrekdata
- tot en met 10 deelnemers begeleiding door Engels- of Afrikaanstalige chauffeur
- luchthavenbelastingen
- brandstofheffing
- vergroeningsproject Justdiggit

Wat is exclusief?

- ontbijt in Addo Elephant Park
- overige maaltijden
- optionele excursies
- overige entreegelden
- fooien
- boekings(dossier)kosten
- bijdrage Calamiteitenfonds (enkel in Nederland)
- consumentenbijdrage SGR € 5,- per persoon (enkel in Nederland)
- reis-en annuleringsverzekering

Attentie

Zakgeld

750

Excursies

Hermanus - Walvis spotten

Het stadje Hermanus geniet wereldwijd bekendheid als een van de beste plekken om vanaf land walvissen te kunnen spotten. Jaarlijks komen er tussen juli en november tot wel 100 Zuidkapers naar de beschermde wateren van Hermanus. Omdat de walvissen, die tot ruim 16 meter lang kunnen worden, tot slechts 10 meter van de kust komen, zijn ze vanaf de kliffen goed te zien. Nog beter is natuurlijk om deze geweldige zoogdieren vanaf het water te zien. Tijdens deze excursie ga je op naar de walvissen. Let op, de excursie wordt alleen aangeboden in het seizoen dat de walvissen bij Hermanus zijn. Definitieve doorgang is afhankelijk van de weersomstandigheden. Dit is een join-in excursie. Je zal de excursie waarschijnlijk samen met andere (internationale) reizigers maken.Voor kinderen onder de 12 geldt een gereduceerd tarief.

Duur: 1,5 tot 3 uur
Inbegrepen: boottocht, schipper, zwemvest
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, drinken en fooi

Johannesburg - Graffiti Tour

De binnenstad van Johannesburg wordt door veel bezoekers gemeden. Liever reist men zo snel mogelijk door naar de beroemde wildparken en natuurgebieden die Zuid-Afrika rijk is. Maar Johannesburg heeft zich de laatste jaren steeds nadrukkelijker als een graffiti en straatkunst bestemming ontwikkeld. De leukste manier om al deze artistieke uitspattingen te bekijken en Johannesburg te verkennen is daarom tijdens deze excursie. Niet alleen zal je verbaasd staan over de kwaliteit van de kunstwerken, je leert ook over de graffiticultuur, de lokale en internationale geschiedenis van graffiti en de beroemdste artiesten die in Johannesburg hebben gewerkt. Hou je ogen goed open, de mooiste kunst kom je soms op de meest onverwachte plekken tegen.

Duur: 1,5 a 2 uur
Inbegrepen: gids
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, maaltijden, drinken, fooi, souvenirs, etc.

Johannesburg - Soweto Tour

Tijdens deze excursie bezoek je het beroemde township Soweto. Een township is een gebied waar tot de val van apartheid in Zuid-Afrika niet-blanke inwoners van Zuid-Afrika moesten wonen. De townships liggen meestal net buiten de steden en Soweto, aan de rand van Johannesburg, is een van de beroemdste van het land. Je bezoekt het voormalig huis van Nelson Mandela en het Hector Pieterson museum. Hector Pieterson was een van de schoolkinderen die tijdens de protesten in Soweto in 1976 werden neergeschoten. Het is niet alleen geschiedenis wat Soweto een fascinerende plek maakt, ook het hedendaagse Soweto boeit vanaf het moment dat je het betreedt. Je ontmoet de lokale bevolking, kunt lokale lekkernijen proberen in een van de vele en steeds hippere eetgelegenheden en misschien zelfs wel Omgombothi, het traditionele Zuid-Afrikaanse maisbier, proberen in een shebeen, een lokaal café. Voor kinderen tot 12 jaar geldt een gereduceerd tarief.

Duur: 3,5 uur
Inbegrepen: gids, entreegeld voor het Hector Pieterson museum
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, maaltijden, drinken, fooi, souvenirs, etc.

Kaapstad - Kookdemonstratie en lunch in Bo-Kaap

De wijk Bo-Kaap geniet vooral bekendheid om de kleurige huisjes. Minder bekend is dat de bewoners van de wijk veelal afstammen van (dwang)arbeiders uit de voormalige koloniën en dat Bo-Kaap vroeger de Maleisische wijk werd genoemd. In Bo-Kaap kun je tijdens deze interactieve excursie kennis maken met een heel andere keuken dan waar je Zuid-Afrika misschien in eerste instantie associeert. Naar Bo-Kaap ga je niet voor de braai en biltong, maar voor samosa's en curry!

Rond lunchtijd ga je naar een restaurant in de wijk Bo-Kaap waar bij binnenkomst de eerste hapjes al klaar staan. Vervolgens wordt je naar het werkstation gebracht waar samosa's worden gemaakt. Je krijgt uitleg over de vouwtechniek, de vulling en het frituren. Vervolgens ga je naar het werkstation waar curry gemaakt wordt. Je krijgt uitleg over de kruiden, hoe ze te gebruiken en hoe de curry gemaakt wordt. Na de demonstratie is het tijd voor een echte Kaaps-Maleisische buffet lunch. Voorbeelden van gerechten tijdens de lunch zijn Kaaps-Maleisische boboti,

Kaaps-Maleisische saté, curry van linzen, spinazie en champignons en meer. Er is keus voor zowel vleeseters als vegetariërs.

Nb. Voor kinderen gelden er kortingen. De aangegeven prijs is de prijs voor volwassenen.

Duur kookdemonstratie: 30 a 40 minuten
Inbegrepen: demonstratie, buffet lunch
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, drankjes, fooi

Kaapstad - Kaap de Goede Hoop

Vanuit Kaapstad reis je via de schilderachtige Atlantische kust naar Hout Bay. Onderweg kun je genieten van het uitzicht op de Tafelberg, Lion's Head en de Twaalf Apostelen bergketen. Je maakt een korte stop bij Clifton Beach, een van de mooiste stranden van Kaapstad, en rijdt daarna de spectaculaire Chapman's Peak Drive af, slingerend langs steile bergwanden en de prachtige blauwe zee, totdat je in het vissersdorp Hout Bay aankomt. In Hout Bay kun je op zoek gaan naar souvenirs bij de stalletjes of een boottochtje maken naar Seal Island, waar zoals de naam doet vermoeden, veel Kaapse pelsrobben zitten. Je reist door naar Table Mountain National Park en passeert onderweg de buitenwijk Noordhoek met zijn karakteristieke kust en brede strand, en de dorpen Kommetjie en Scaraborough. Zodra je het Table Mountain National Park bent binnen gereden heb je kans struisvogels, antilopen en beerbavianen te zien. Je bezoekt de historische vuurtoren die in het nationaal park staat en kunt kiezen of je het laatste deel lopend of per kabeltrein wilt afleggen. Na je bezoek aan de vuurtoren is het nog een korte stukje rijden naar Kaap de Goede Hoop; het meest zuidwestelijke punt van Afrika! Op de weg terug naar Kaapstad bezoek je Boulders Beach waar je Afrikaanse pinguins kunt zien en Simon's Town waar prachtige Victoriaanse huizen staan. Je laatste stop van de dag is bij Kirstenbosch National Botanical Gardens, een van de mooiste botanische tuinen ter wereld en gelegen aan de voet van de Tafelberg. Aan het eind van de dag ben je weer terug bij je hotel.

Duur: ongeveer 8 a 9 uur
Inbegrepen: vervoer tijdens excursie, gids, entreegeld voor Kaap de Goede Hoop National Park, entreegeld Boulders Beach in Simon's town
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, boot naar Seal Island, Cape Point kabelspoorweg, entreegeld Kirstenbosch Gardens, maaltijden, drinken en fooi

Kaapstad - Robbeneiland (opgeven bij boeking!)

In de Table Bay ligt het illustere Robbeneiland, een plek waar al sinds de 17de eeuw voornamelijk politieke gevangenen heen werden gestuurd. Onder de vele duizenden Zuid-Afrikanen die er jaren in gevangenschap hebben doorgebracht is Nelson Mandela de bekendste. Van de in totaal 27 jaar die hij in gevangenschap zat, bracht Nelson Mandela er 18 door op Robbeneiland. Tijdens deze excursie bezoek je de gebouwen op het eiland en de hoge muur die in de jaren 60 door gevangenen is gebouwd. Ook bezoek je de steengroeve waar de gevangenen werkten, de leger- en marinebunkers, de extra beveiligde gevangenis en natuurlijk de cel van Nelson Mandela. Vanwege de populariteit van deze excursie, is het aantal beschikbare plekken vaak snel uitverkocht. Geef daarom het best bij boeking al op of je Robbeneiland wilt bezoeken. Dit is een join-in excursie. Je zal de excursie samen met andere (internationale) reizigers maken.
Nb. deze excursie is weersafhankelijk.

Duur: ongeveer 4 uur
Inbegrepen: ferry, entreegeld, gids
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, drinken, souvenirs en fooi

Kruger Nationaal Park - Bush Walk

Er zijn verschillende manieren om het wereldberoemde Kruger National Park te verkennen. De bekendste manier is natuurlijk met voertuigen, maar wist je dat je ook te voet het park kunt verkennen? Tijdens een mooie twee uur durende wandeling laat een ranger je dingen zien die je vanuit een truckbus of jeep niet snel zal kunnen zien. Kleine dieren en insecten, bijzondere planten en vogels worden tijdens game drives vaak over het hoofd gezien. Wanneer je het Krugerpark te voet verkend, zal er een heel andere wereld voor je opengaan. Dit is een join-in excursie. Je zal de excursie waarschijnlijk samen met andere (internationale) reizigers maken.
Nb. afhankelijk van waar we verblijven kan het zijn dat de bushwalk niet in het Kruger park zelf plaatsvindt, maar in Greater Kruger (bijv. Nkambeni of Unyati).

Duur: ongeveer 2 uur
Inbegrepen: ranger
Niet inbegrepen: drinken en fooi

Nb. Deze excursie is alleen mogelijk voor reizigers van 16 jaar en ouder.

Kruger Nationaal Park - Zonsopgang of Zonsondergang Game Drive
Samen met enthousiaste rangers ga je vroeg in de ochtend of in de namiddag op pad in een van de beroemdste nationale parken ter wereld, het Kruger National Park. Met een oppervlakte van meer dan 2 miljoen hectare beschikt het Krugerpark over een haast ongeëvenaarde verscheidenheid aan flora en fauna en de gamedrives worden onder de beste van geheel Afrika geschaard. Vanuit de open vierwielaangedreven voertuigen heb je optimaal zicht op alles wat er om je heen gebeurt en te zien valt. Dit is een join-in excursie. Je zal de excursie waarschijnlijk samen met andere (internationale) reizigers maken.
Nb. afhankelijk van waar we verblijven kan het zijn dat de bushwalk niet in het Kruger park zelf plaatsvindt, maar in Greater Kruger (bijv. Nkambeni of Unyati).

Duur: ongeveer 4 uur
Inbegrepen: vervoer in vierwielaangedreven voertuig, ranger
Niet inbegrepen: drinken en fooi

Oudtshoorn - Cango Grotten
In de twee kilometer lange Cango grotten bevindt zich een wondere wereld vol stalagmieten en stalactieten. Tijdens de rondleiding wandel je door smalle doorgangen en soms steile paden om vervolgens in enorme grotten uit te komen. De Cango grotten liggen in de omgeving van Oudtshoorn, in het Zwarte Bergen. Dit is een join-in excursie. Je zal de excursie waarschijnlijk samen met andere (internationale) reizigers maken.

Duur: ongeveer 1 uur
Inbegrepen: entreegeld, gids
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, drinken

Storms River - Dolfijnentocht
Deze excursie begint in Plettenberg Bay vanwaar je onder begeleiding van een ervaren schipper op zoek gaat naar dolfijnen. Je begint de excursie met een uitleg over tocht en de veiligheidsregels. Daarna vaar je langs het strand van Keurbooms beach naar Arch Rock. Normaal gesproken kom je langs deze route tuimelaars, zeldzame Chinese witte dolfijnen en haaien tegen. Je vaart verder en komt in de baai waar je zeevogels, gewone dolfijnen en Brydewalvissen kunt tegenkomen. Vanaf het Robberg schiereiland kan verder de open zee worden opgevaren omdat daar af en toe groepen walvissen en dolfijnen samenkomen. Bij Robberg leeft een steeds groter worden kolonie van Kaapse pelsrobben. Bepaalde periodes van het jaar zwemmen er zelfs mensenhaaien, de grootste roofvissen ter wereld, in dit gebied.

Afhankelijk van het weer, de aanwezigheid van de dieren en de omstandigheden op zee kunnen de routes die worden gevaren worden aangepast. De definitieve route krijg je dan ook pas bij het welkomstpraatje horen. Tijdens deze excursie ga je op zoek naar wilde dieren, er kan daarom geen garantie worden gegeven over welke dieren je zal zien. Dit is een join-in excursie. Je zal de excursie waarschijnlijk samen met andere (internationale) reizigers maken.

Duur: ongeveer 1,5 a 2 uur
Inbegrepen: boottocht, schipper, zwemvest
Niet inbegrepen: transfers van/ naar hotel, drinken en fooi

NB. Let op: Voor deze excursie gelden verschillende prijzen afhankelijk van het seizoen waarin je de excursie maakt. De hier gegeven prijs is de prijs die geldt in het laagseizoen.

Informatie over het land

Zuid-Afrika

Bevolking

Zuid-Afrika is 29 keer zo groot als Nederland en 40 keer Belgie en telt 49 miljoen inwoners. De bevolking van Zuid-Afrika bestaat voor 78 procent uit zwarte Afrikanen, 10 procent blanken, 9 procent kleurlingen en 3 procent Aziaten. Het grootste gedeelte van de zwarte bevolking van Zuid-Afrika bestaat uit Zulu's, Xhosa's en Sotho's. De meerderheid (60 procent) van de blanken stamt af van de Afrikaans sprekende Hollandse kolonisten en Engels sprekende Britten. De kleurlingen zijn voortgekomen uit een vermenging van San en Khoikhoi en blanken en slaven uit West-Afrika. De groep Aziaten bestaat voornamelijk uit Indiërs, die gewerkt hebben op de suikerrietplantages.

Maak kennis met de gevarieerde bevolking van Zuid-Afrika tijdens een van onze rondreizen Zuid-Afrika of een van onze familiereizen Zuid-Afrika.

Cultuur

Handen schudden in Zuid-Afrika kan op zoveel manieren als er bevolkingsgroepen zijn. Tijdens de begroeting geven Zuid-Afrikanen elkaar niet zomaar een eenvoudige handdruk. Halverwege wordt de reguliere handdruk omgezet in een bovenhandse variant. Beide rechterhanden worden bijna negentig graden naar boven gedraaid, de duimen omgeklemd. Hierna draaien de handen weer terug naar de uitgangspositie.

Kleding in Zuid-Afrika: Het is raadzaam je fatsoenlijk te kleden tijdens je Zuid-Afrika rondreis of je Zuid-Afrika familiereis. Afrikanen doen zelf hun best om er goed gekleed en goed verzorgd uit te zien. Men heeft weinig begrip voor westerlingen die zich te casual kleden of vieze kleren dragen. Dat geldt vooral op het traditionele platteland.

Duurzaamheid

Groen in Zuid-Afrika

Maak in Kaapstad gebruik van zogenaamde '*rikki's*', dit zijn gedeelde taxibusjes voor toeristen die je door heel Kaapstad kunnen vervoeren. Veel groener omdat je deelt!

Watergebruik in Zuid-Afrika: We willen je er op wijzen dat water schaars is in vrijwel geheel Afrika. Houd rekening met deze schaarste door niet uitgebreid te gaan douchen iedere dag. Als je een douche neemt, draai de waterkraan dan dicht als je je aan het inzepen bent. Laat de kraan niet onnodig openstaan als je je tanden poetst en trek de wc door alleen als dit echt nodig is. Op die manier bespaar je al gauw een paar liter water en kunnen medereizigers ook gebruik maken van een douche.

Safari-spelregels in Zuid-Afrika: Al onze deelnemers aan overlandreizen door Oost- en Zuid(elijk)-Afrika keren gezond en enthousiast terug van hun safari door de vele Nationale Parken. Omdat we reizen en overnachten in gebieden waar het wild ons de 'baas' is, maken we je graag attent op een aantal '*do's en don'ts*'. Lees onderstaande punten aandachtig door over wat je wel en absoluut niet mag doen in wildparken. Draag je eigen steentje bij aan het behoud van kwetsbare eco-systemen en denk om de veiligheid van jezelf en anderen.

- Stap nooit in een Nationaal Wildpark uit de truck/jeep;
- Als je gaat staan in een truck/jeep, doe het voorzichtig als wild zich in de nabijheid bevindt. Ze kunnen schrikken van een onverwachte beweging of geluid! Probeer zo stil mogelijk te zijn zodat je zo lang mogelijk van het wild kunt genieten.
- De chauffeur zal het wild altijd voorrang verlenen en zo min mogelijk het wild achtervolgen;
- De chauffeur zal altijd voldoende afstand behouden tot het wild;
- Het is verboden dieren te voeren.
- Laat geen afval achter. Ook geen fruitschillen of ander voedsel.
- Voor een goede sfeer in de groep: geef anderen ook de ruimte om te fotograferen/filmen;

Kortom, gebruik je gezond verstand en luister aandachtig naar de lokale gidsen en/of de reisbegeleiding. Zij zullen je wijzen op de algemene gedragsregels bij safari's. Als je beseft dat er met wild niet te spotten valt, beleef je veel plezier aan je safari. Ook na afloop!

In samenwerking met onze lokale agenten steunt Koning Aap wereldwijd een aantal projecten met een financiële bijdrage.
Ook onze reizigers dragen een steentje bij. Een groot (en groeiend) aantal deelnemers geeft via het boekingsformulier of via de website feelingresponsible.org een donatie aan een van onze projecten. Een van die projecten is '***The First River Fun Club***'. Het begon als een *pilot* project voor de kinderen in Faure, bij Eerste River. Dit is vlakbij de plek waar zich de *workshop* bevindt voor de trucks, die door onze lokale agent worden ingezet tijdens onze Zuidelijk Afrika reizen en de kampeerreizen door Zuid-Afrika. Deze lokale agent steunt dit project eveneens waar mogelijk. Je kunt onze projecten al steunen met een bedrag vanaf € 10. Koning Aap verdeelt daarnaast samen met zusterorganisaties Shoestring en YourWay2GO € 13.750 over de volgende projecten: **klik hier.**

Eten en drinken
Een etentje in Zuid-Afrika is niet compleet zonder een stevige *braai*. Hoe zeer Zuid-Afrikanen ook nog in gescheiden werelden leven, iedereen die zich dat ook maar enigszins kan veroorloven steekt op zondagmiddag de barbecue aan. Ook bij vakantiehuisjes, in natuurgebieden of bij kampeerplaatsen is altijd gelegenheid om vlees te roosteren. Véél vlees overigens. De authentieke boerewors is daarbij onvermijdelijk. Als tussendoortje krijg je tijdens je Zuid-Afrika rondreis of je Zuid-Afrika familiereis wellicht die andere beroemde Afrikaner delicatesse voorgeschoteld: *biltong* (gedroogd vlees).

Restaurants in Zuid-Afrika: De klassieke Zuid-Afrikaanse keuken kent invloeden uit Europa, Afrika en Azië. In de grote steden zijn kwalitatief goede restaurants uit alle mogelijke windstreken te vinden. Wie daar allemaal geen behoefte aan heeft of langs de snelweg domweg niet veel keus heeft, kan terecht bij de bekende fast-foodketens en Take Aways die ook in Zuid-Afrika ruim vertegenwoordigd zijn.

Feestdagen en festivals
Nationale feestdagen in Zuid-Afrika zijn: Nieuwjaar (1 januari), Dag van de Mensenrechten (21 maart), Familiedag (28 maart), Dag van de Grondwet (27 april), Dag van de Arbeid (1 mei), Dag van de Jeugd (16 juni), Nationale Vrouwendag (9 augustus), Dag van Erfgoed (24 september), Dag van de Verzoening (16 december) en *Goodwill Day* (26 december). Als een van de feestdagen in Zuid-Afrika op een zondag valt, dan is de maandag erna een vrije dag. Daarnaast viert men in Zuid-Afrika de christelijke feestdagen Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaart, Pinksteren en Kerstmis.

Fooien
Het salaris van personeel in hotels en restaurants is doorgaans vrij laag. Het geven van een fooi in Zuid-Afrika is daarom een zeer welkome aanvulling. Zorg wel dat de fooi (ca. 10 procent) daadwerkelijk belandt bij degene die het verdient.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is 1 à 2 euro per reiziger per dag.

Land en landschap
Het grootste gedeelte van het landschap van Zuid-Afrika bestaat uit een uitgestrekt plateau met een gemiddelde hoogte van 1500 meter. Dit wordt ook wel Hoogveld genoemd. In het oosten ligt een smalle kustvlakte, Laagveld, met savannes met acacia's, kinabomen en olifantbomen. Het noordwesten bestaat uit de laaggelegen, woestijnachtige Kalahari. De Lesotho hooglanden vormen het hoogste gedeelte van het zuidelijke deel. Dit hele gebied ligt boven de 1000 meter en kent toppen hoger dan 3400 meter. In de winter valt er regelmatig sneeuw. De duizend kilometer lange Drakensbergen vormen een sub-alpiene gordel. Door voldoende regenval is dit gedeelte met steile erosiewanden bedekt met bossen. Hier ontspringt de belangrijkste rivier van Zuid-Afrika, de Oranjerivier. In het zuiden loopt de kust steil naar beneden, met veel gevaarlijke klippen en een stormachtige zee. De eerste zeevaarders waren er al onder de indruk van en waagden het niet om aan de Kaap de Goede Hoop aan te leggen.

Religie
Religie is in Zuid-Afrika prominent aanwezig. Oude Afrikaner plaatsen worden vaak gedomineerd door een statige Nederduits-Gereformeerde Kerk, in veel *townships* is de *Zionist Christian Church*, die evangelisch geloof combineert met Afrikaanse tradities, dominant. De volgelingen van deze kerk dragen meestal een zilveren ster op hun kleding. In

het algemeen kan men stellen dat zo'n 80 procent van de inwoners een of ander christelijk geloof aanhangt, 2 procent moslim is, 1,5 procent hindoe en een kleine groep die zich tot inheemse of animistische geloven rekent. Ongeveer 15 procent is niet gelovig.

Taal

Zuid-Afrika kent elf officiële talen. Begin jaren '90 werden alleen het Engels en het Afrikaans officieel erkend. Maar tegenwoordig worden de andere zogeheten Bantoe-talen ook bij de staat erkend. De elf officiële talen zijn: Afrikaans, Engels, Ndebele, Xhosa, Zulu, Noord-Sotho, Zuid-Sotho, Tswana, Swati, Venda en Tsonga. Alle belangrijke documenten worden tweetalig, in het Engels en Afrikaans, opgesteld. Het Engels wordt vooral gesproken in officiële en commerciële gelegenheden. Voor woordjes Afrikaans en uitspraak, download de app '*google translate*'.

Lukt het niet om met woorden te communiceren, probeer het dan met plaatjes. Gebruik daarvoor bijvoorbeeld de app '*Boxo Travel*' of '*Point it*'.

Weer en klimaat

Zuid-Afrika ligt op het zuidelijk halfrond, waardoor de seizoenen er tegenovergesteld zijn aan die in Nederland. Wanneer het bij ons dus zomer is, is het daar winter en andersom. Zuid-Afrika kent een gematigd klimaat. De regenval is ongelijk verdeeld over het oosten en het (droge) westen. In het zuidwesten van de provincie West-Kaap, een gebied met een mediterraan klimaat, regent het in de winter (juni en juli). Langs de Kaapse zuidkust regent het ook wel in de zomer (november tot maart). In de rest van het land valt tachtig procent van de regen alleen in de zomermaanden. De zomers zijn warm tot heet, de winters droog en gematigd. De oostelijke provincies KwaZulu-Natal, Limpopo en Mpumalanga, waar het Krugerpark ligt, kennen een subtropisch klimaat. In hooggelegen gebieden zoals Lesotho kan het in juli en augustus 's nachts vriezen.

Klimaattabel Zuid-Afrika: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm neerslag per dag en- de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

KAAPSTAD

Maand	T gem	Zon	Regen	T w
Januari	22	11	2	19
Februari	22	10	1	18
Maart	21	9	2	19
April	19	7	4	18
Mei	16	6	6	17
Juni	15	6	6	17
Juli	14	6	7	15
Augustus	15	7	7	15
September	16	7	5	16
Oktober	18	9	3	17
November	20	10	2	17

December	22	11	2	18

JOHANNESBURG

Maand	T gem	Zon	Regen	T w
Januari	22	8	9	-
Februari	22	8	8	-
Maart	20	8	7	-
April	18	8	4	-
Mei	15	9	3	-
Juni	13	9	2	-
Juli	12	9	1	-
Augustus	16	9	0	-
September	18	9	3	-
Oktober	21	9	5	-
November	21	9	8	-
December	22	9	10	-

Adressen

Ambassade van Zuid-Afrika in Nederland
Wassenaarseweg 40, 2596 CJ Den Haag, Nederland
T 00 31 (0)70 392 45 01
I www.zuidafrika.nl

Ambassade van Zuid-Afrika in België
Montoyerstraat 17-19, 1000 Brussel, België
T 00 32 (0)2 285 44 00
I www.southafrica.be

Nederlandse Ambassade in Zuid-Afrika
210 Florence Ribeiro/Queen Wilhelmina Avenue, New Muckleneuk 0181, Pretoria
T 00 27 (0)12 425 45 00
E pre@minbuza.nl
I www.nederlandwereldwijd.nl

Belgische ambassade in Zuid-Afrika
625 Leyds Street, Muckleneuk, 0002 Pretoria
T 00 27 (0)12 440 32 01
E pretoria@diplobel.fed.be
I http://southafrica.diplomatie.belgium.be

Bagage en kleding
Aangezien je een rondreis maakt waarbij je regelmatig je tas in- en uitpakt is het handig om een (zachte) tas op wielen of een rugzak te gebruiken. Het is dus niet zo dat je deze rugzak/weekendtas nodig hebt om lange wandelingen met je bagage te maken. We raden je aan om maximaal 16 kilo bagage mee te nemen. Verder is een klein rugzakje, een zgn. "day-pack", voor je handbagage ook handig.

Neem zoveel mogelijk katoenen kleding mee, die niet te zwaar is, goed tegen een stootje kan, makkelijk te wassen. Wij raden je aan om met name in de periode mei t/m september een stel warme en wind-dichte kleren mee te nemen op je Zuid-Afrika rondreis, want het kan 's avonds behoorlijk afkoelen. Denk in deze periode ook aan handschoenen en een sjaal of muts. Buiten die periode is een lichte sweater, fleece jas of blouse met lange mouwen voldoende voor de avonden. De zon is scherp in Afrika dus vergeet niet een hoofddeksel mee te nemen. Over het algemeen loopt men op slippers (ook handig voor het douchen), sandalen of sportschoenen of gewoon wat het lekkerst zit.

Respecteer de waarden en normen van de lokale bevolking. Topless zonnen is uit den boze en ook mannen kunnen niet zomaar in hun blote buik rond gaan lopen. We vragen je in je kleding respect te tonen voor de locale cultuur en religie. We raden ten sterkste af kleding van militaire makelij of daarop lijkende kleding mee te nemen. Je kunt hier problemen mee krijgen bij grensovergangen en met politie en militairen. Je kunt tijdens je Zuid-Afrika rondreis altijd zelf het één en ander uitwassen (neem zo'n handige tube wasmiddel mee!). Ook is het vaak mogelijk tegen een vergoeding de was te laten doen.

We gaan er vanuit dat deelnemers hun eigen medicijnen meenemen. Handig is een middel tegen maag- en darmstoornissen, wagenziekte, paracetamol, O.R.S., muggenolie, zonnebrandolie, pleisters, jodium, steriele hydrofiele gaasjes en wat verband.

Denk verder bij het samenstellen van je bagage voor je Zuid-Afrika rondreis bijvoorbeeld aan stevige, halfhoge en makkelijk zittende wandelschoenen met een goed profiel, (Teva-)sandalen en/of gympen, verrekijker, zaklamp, waterfles, naaigerei, wasmiddel, handdoeken, reservebatterijen, reis- en taalgids, oordopjes, opblaaskussen, voldoende fotomateriaal, badslippers, zwemkleding, zonnewerende crème (voor gezicht hoge factor), zonnebril, contactlensvloeistof, reservebril (contactlensdragers kunnen last geïrriteerde ogen krijgen door het zand en stof), zonnepet, wekker, schrijfgerei, schaartje, toilettas met o.a. zonnebrand, lippencrème, tandpasta.

Waterzuiveringstabletten en een muskietennet zijn voor onze Zuid-Afrika rondreizen niet nodig.

Communicatie
Internationaal telefoneren gaat goed in Zuid-Afrika. De publieke telefoons die je in Zuid-Afrika op straat treft, werken doorgaans met telefoonkaarten die makkelijk verkrijgbaar zijn. Bellen vanuit hotels is een stuk duurder.

Mobiel bellen vanuit Zuid-Afrika: In grote delen van Zuid-Afrika is een mobiel netwerk. Een overzicht van de beltarieven per provider vind je op www.bellen.com. Het internationale toegangsnummer van Nederland is +31, van Belgie +32 en van Zuid-Afrika +27. Roaming is echter niet goedkoop. Indien je een simlockvrij toestel hebt, is het veel voordeliger om lokaal een prepaid simkaart aan te schaffen. Bij telefoonwinkels of supermarkten heb je voor weinig geld een eigen Zuid-Afrikaans telefoonnummer. Neem wel je paspoort en hotelreservering mee want mobiele nummers worden geregistreerd.

Internetten in Zuid-Afrika: Internetcafés vind je in winkelcentra in de grote steden en bij toeristische attracties. Bijna alle hotels, lodges en fastfoodzaken als Wimpy en McDonald's hebben WiFi. Een handige app die je thuis al kunt downloaden is *Maps.Me*. Met deze app kun je plattegronden downloaden die je vervolgens offline kunt gebruiken.

Elektriciteit
De netspanning in Zuid-Afrika is 220/240 volt. Europese stekkers passen echter niet in het stopcontact en de nogal atypische Zuid-Afrikaanse driepoot is zelden in wereldstekkers (bijvoorbeeld die van de ANWB) te vinden. Maar geen zorgen: de juiste verloopstekkers kun je in bijna iedere supermarkt in Zuid-Afrika aanschaffen. Kijk hier als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Zuid-Afrika gebruikelijk zijn. Vanwege mogelijke problemen met de stroomvoorziening is het handig een zaklamp mee te nemen op je rondreis door Zuid-Afrika of je familiereis door Zuid-Afrika.

Fotografie
Fotograferen in Zuid-Afrika is meestal geen probleem. Als je mensen wilt fotograferen, is het wel zo netjes om eerst om toestemming te vragen. Arme mensen stellen een kleine bijdrage dan uiteraard op prijs. Het is verboden om officiële gebouwen, vliegvelden, kazernes e.d. te fotograferen.

Geldzaken
De munteenheid van Zuid-Afrika is de Zuid-Afrikaanse rand (ZAR) die weer onderverdeeld is in 100 cent. Er zijn biljetten van 10, 20, 50, 100 en 200 rand in omloop. Daarnaast bestaan er munten van 1, 2, 5 rand en van 1, 2, 5, 10, 20 en 50 cents. Kijk voor de dagkoers op www.oanda.com.

Veilig pinnen in Zuid-Afrika: Bij aankomst op het vliegveld van Johannesburg of Kaapstad kun je geld pinnen met je bankpas. Dat kan bij de geldautomaten die de symbolen dragen die ook op je pasje afgedrukt staan. Houd wel in de gaten houden dat er niemand meekijkt als je je pincode intikt of ga ook niet in op het verzoek van mensen die 'hulp' aanbieden tijdens het pinnen. Bovendien is het raadzaam een bonnetje te vragen. Er zijn gevallen van geldautomatenfraude bekend. Om veiligheidsredenen hebben Nederlandse en Belgische banken de bankpassen met Cirrus/Maestro-logo standaard ingesteld op gebruik binnen Europa. Indien je geld wilt pinnen in Zuid-Afrika dien je deze instelling tijdelijk te wijzigen naar 'Wereld'.

Contant betalen in Zuid-Afrika: Bij bijna alle grote winkels, hotels, lodges en autoverhuurbedrijven kun je met je bankpas betalen en worden de gangbare creditcards geaccepteerd. Mocht je een uitstapje maken naar Swaziland en/of Lesotho, dan kun je daar met Zuid-Afrikaanse rand betalen. Je krijgt dan wel lokaal geld terug. De waarde van de lokale munteenheden (Emalangeni in Swaziland en Loti in Lesotho) is gelijk aan die van de rand.

Gezondheid
Hoewel inentingen voor Zuid-Afrika, Swaziland en Lesotho niet verplicht zijn worden ze beslist aangeraden. Voor de actuele stand van zaken verwijzen we naar www.lcr.nl, de website van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering (LCR) dat de richtlijnen uitgeeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen op www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inentingen te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (*enkel in Nederland*). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD! Maak hier een afspraak voor jouw vaccinaties.

Reisapotheek voor Zuid-Afrika: Neem een kleine reisapotheek mee op je Zuid-Afrika rondreis met daarin o.a. jodium, pleisters, sterilon en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (Oral Rehydration Salts, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes. Als je naar een malariagebied gaat, denk dan aan anti-malaria tabletten en muggenolie met DEET.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen op onze rondreizen Zuid-Afrika en familiereizen Zuid-Afrika is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Preventieve maatregelen voor je Zuid-Afrika rondreis: Bij aankomst in Zuid-Afrika is het zaak de tijd te nemen om te acclimatiseren. Wees voorzichtig met zonnen en zet bij uitstapjes in de volle zon iets op je hoofd. Omdat je in de droge hitte ongemerkt veel vocht verliest, moet je steeds veel blijven drinken en wat extra zout op je eten strooien. Warme dranken zijn over het algemeen beter dan ijskoude. Je maag en darmen worden dan minder belast. Het water

uit de kraan kun je beter niet drinken. Vind hier meer informatie over gezond op reis

Ziekenhuizen in Zuid-Afrika: De Zuid-Afrikaanse gezondheidszorg staat op een hoog niveau. Vooral in de steden in Zuid-Afrika zijn ziekenhuizen en privéklinieken die op geen enkele wijze onderdoen voor die in Nederland of België. Op het platteland ben je soms aangewezen op staatsziekenhuizen die in orde zijn, maar die van de patiënten boven alles veel geduld vergen.

Openingstijden

Winkels in Zuid-Afrika zijn in de regel van maandag tot en met vrijdag geopend van 8.30 tot 17.00 uur en 's zaterdags tot 13.00 uur. In Johannesburg en Kaapstad zijn veel winkels langer open, en ook op zondag geopend.

Shoppen in Zuid-Afrika: In de steden vind je immense malls, winkelcentra met vestigingen van grote winkelketens, bioscopen, restaurants, discotheken en cafés. Souvenirs kun je het best langs de weg kopen of op speciale markten. In hotels of in wildparken zijn de houten beeldjes, doeken of shirts vaak veel duurder. In Johannesburg is dagelijks een veelheid aan Zuid-Afrikaanse kunst en prullaria te koop bij de *Africa Craft Market* in Sandton City. In Kaapstad vind je op *Greenmarket Square*, twee blokken ten oosten van *Long Street*, een levendige kunstmarkt met marktlui uit heel Afrika.

Tijdsverschil

Gedurende onze zomertijd is er geen tijdsverschil tussen Zuid-Afrika, België en Nederland. Tijdens onze wintertijd is het in Zuid-Afrika één uur later.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort:
Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal 30 dagen geldig is. Als je naar Zuid-Afrika reist moet je paspoort beschikken over tenminste 2 lege visumpagina's tegenover elkaar.

Visum:
Voor deze bestemming is voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig bij een verblijf van maximaal 90 dagen.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Visa4Travel helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via 085 0218180. Visa4Travel is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Visa4Travel voor meer informatie:
- Nederlandse reizigers bezoeken: visa4travel.nl/koningaap
- Belgische reizigers bezoeken: visa4travel.be/koningaap

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizen met minderjarige kinderen:
Ouders die met kinderen jonger dan 18 jaar naar Zuid-Afrika reizen moeten een kopie van het geboortecertificaat van het kind in het Engels bij zich hebben. Vraag je gemeente naar een meertalig geboortecertificaat. Dit document is noodzakelijk wanneer je reist met kinderen onder de 18 jaar.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te infomeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.
LET OP: BELANGRIJKE INFORMATIE M.B.T HET REIZEN MET MINDERJARIGE KIND(EREN) NAAR ZUID AFRIKA GELDIG VANAF 1 JUNI 2015
We raden je aan om het kopje REISDOCUMENTEN (onder het tabblad 'Meer reisinfo') goed te bekijken daar er extra documenten nodig zijn om met een kind naar Zuid-Afrika te reizen!

Veiligheid
Zuid-Afrika heeft een slechte reputatie als het gaat om veiligheid. Dat is deels een gevolg van de tijdens de apartheid geïnstitutionaliseerde geweldscultuur, maar het komt vooral voort uit de enorme verschillen tussen rijk en arm. De ene helft van Zuid-Afrika is steenrijk en laat dat duidelijk zien, de andere helft leeft in armoedige omstandigheden.

Veilig reizen in Zuid-Afrika: Echter, de laatste jaren wordt er bijvoorbeeld in Johannesburg veel in het oude centrum geïnvesteerd waardoor vervallen wijken weer helemaal hip en trendy zijn geworden. Ook worden er met camerabewaking en private beveiliging grote successen geboekt, Dat neemt niet weg dat het belangrijk is om in de grote steden alert te zijn. Ga niet onvoorbereid op pad: dolende toeristen zijn voor tasjesdieven of zakkenrollers een makkelijke prooi. Daarnaast is het natuurlijk onverstandig om je rijkdommen al te veel in het zicht te houden. Dus geen opvallende heuptasjes met je complete vermogen er in. 's Avonds kun je in alle gevallen echter het best een taxi nemen. Wie zelf rijdt, kan in steden de raampjes van de auto het best zo veel mogelijk gesloten houden. Houd de deuren op slot als je onderweg bent. Alleen al omdat het soms moeilijk is de weg te vinden, kun je in townships ook het beste met een lokale gids op pad. Zij kunnen je bovendien de meest interessante informatie vertellen. Kortom, je hoeft steden als Johannesburg en Durban zeker niet te mijden, maar verstandig reisgedrag is wel belangrijk. Mocht je onverhoopt bestolen worden of iets overkomen, zorg dan dat je de app 'SOS op reis' gedownload hebt zodat je alle belangrijke telefoonnummers bij de hand hebt. En doe aangifte bij de politie in verband met de verzekering.

Reisadvies voor Zuid-Afrika: Actuele informatie over de veiligheid in Zuid-Afrika vind je op de website van het ministerie van Buitenlandse Zaken: www.nederlandwereldwijd.nl. Ook op de website van het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken (http://diplomatie.belgium.be) vind je nuttige reistips.

Reisdocumenten
Internationaal paspoort:
Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort dat bij terugkeer van je reis nog minimaal 30 dagen geldig is. Als je naar Zuid-Afrika reist moet je paspoort beschikken over tenminste 2 lege visumpagina's tegenover elkaar.

Visum:
Voor deze bestemming is voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig bij een verblijf van maximaal 90 dagen.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Visa4Travel helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via 085 0218180. Visa4Travel is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Visa4Travel voor meer informatie:
- Nederlandse reizigers bezoeken: visa4travel.nl/koningaap
- Belgische reizigers bezoeken: visa4travel.be/koningaap

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizen met minderjarige kinderen:
Ouders die met kinderen jonger dan 18 jaar naar Zuid-Afrika reizen moeten een kopie van het geboortecertificaat van het kind in het Engels bij zich hebben. Vraag je gemeente naar een meertalig geboortecertificaat. Dit document is noodzakelijk wanneer je reist met kinderen onder de 18 jaar.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te infomeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Meereizen kind met ouder met andere achternaam:
Wanneer een kind meereist met een ouder met een andere achternaam dan kan gecontroleerd worden of er daadwerkelijk een ouder-kindrelatie is. Doel van deze extra controle is om kindontvoeringen tegen te gaan.

Sommige landen eisen een verklaring waaruit blijkt dat de meereizende volwassene ook daadwerkelijk de ouder is of het gezag heeft. Informeer hiernaar bij de ambassade of het consulaat van het land van bestemming. Op de site van de Koninklijke Marechaussee kun je een toestemmingsformulier downloaden.

Reist een kind mee met iemand anders dan de ouders, bijvoorbeeld een familielid, dan eisen sommige landen een verklaring waarin de ouders toestemming geven voor deze reis. Je kunt bij de ambassade of het consulaat van het land van bestemming informeren naar de toelatingseisen die voor dit land gelden.

Accommodatie en transport

Vervoer

Op deze reis door Zuid-Afrika hebben we de beschikking over een eigen airconditioned touringcar of (mini)bus, afhankelijk van het definitieve aantal deelnemers. Het voordeel hiervan is dat je niet afhankelijk bent van de dienstregelingen van het openbaar vervoer en zelf kunt bepalen waar en wanneer je stopt onderweg, met inachtneming van de verkeersveiligheid uiteraard. Omdat de wegen in Zuid-Afrika over het algemeen (zeer) goed zijn, is het reizen met een eigen bus comfortabeler dan met een overland truck bus. Houd er rekening mee dat de beenruimte in bussen in Zuid-Afrika doorgaans minder is dan wat in Nederland en België de standaard is.

Bij minder dan 11 deelnemers zal de reisbegeleider tevens ook de chauffeur zijn, vanaf 11 deelnemers gaat er een aparte reisbegeleider en een chauffeur mee. In de nationale parken wordt bij optionele excursies soms gebruik gemaakt van 4x4 voertuigen. Vaak zijn dit verhoogde en open voertuigen zodat je nog beter zicht hebt op de wilde dieren.

Koning Aap heeft als uitgangspunt dat we ter plaatse - om milieuredenen - geen gebruik maken van binnenlandse vluchten. Toch vlieg je tijdens deze reis van Port Elizabeth naar Johannesburg. In onze ogen is deze vlucht (bijna) niet te vermijden in een land zo groot en uitgestrekt als Zuid-Afrika. De huidige vlucht vervangen door vervoer over land zou de reis aanzienlijk langer en intensiever maken. Daarom kiezen we op dit traject voor een binnenlandse vlucht.

Ben je benieuwd naar de vervoersmiddelen tijdens deze reis? Kijk dan onder het tabje 'impressies'.

Reisafstanden

Kaapstad - Hermanus via Stellenbosch: 150 km / 3 uur
Hermanus - Oudtshoorn: 360 km / 4 uur en 30 minuten
Oudtshoorn - Tsitsikamma Nationaal Park: 215 km / 3 uur en 30 minuten
Tsitsikamma Nationaal Park - Addo Elephant Nationaal Park: 230 km / 3 uur
Addo Elephant Nationaal Park - Port Elizabeth: 110 km / 1 uur en 30 minuten
Port Elizabeth - Johannesburg: 1075 km / 1 uur en 40 minuten (binnenlandse vlucht)
Johannesburg - Kruger Nationaal Park: 390 km / 4 uur en 30 minuten
Kruger Nationaal Park - Johannesburg via Panoramaroute: 535 km / 7 uur en 30 minuten
NB: De genoemde ‘kale’ reisduur per dag is sterk afhankelijk van de verkeersdrukte, wegconditie en het weer. De tijd is dan ook uiteraard bij benadering.

Accommodatie

Tijdens de reis overnacht je in goede middenklasse hotels met eigen douche en toilet. In het Krugerpark slaap in je luxe safaritenten met eigen sanitair. Je verblijf is tijdens de gehele reis op basis van logies met ontbijt.

In vrijwel geheel Afrika is water schaars. Houd rekening met deze schaarste door zuinig met water om te gaan. Zuinig omgaan met water is vaak eenvoudig: draai bijvoorbeeld de waterkraan dicht wanneer je jezelf tijdens het douchen inzeept, laat de kraan niet lopen tijdens het tandenpoetsen en trek de alleen wc door als dit echt nodig is.

De elektriciteit in Zuid-Afrika valt geregeld uit vanwege ‘load-shedding’, een term die je tijdens je reis af en toe zal horen. Waar het op neer komt is dat het Zuid-Afrikaanse energiebedrijf in de problemen zit doordat grote aantallen klanten hun rekeningen niet betalen. Om toch energie te kunnen blijven leveren zijn er voor elke gemeente maandelijkse energieonderbrekingsschema’s van kracht. De uren dat er geen elektriciteit is staan duidelijk aangegeven en kunnen veranderen indien er een strengere of minder strenge fase wordt afgekondigd. Hotels hebben soms generators en zullen altijd aangeven wanneer er geen elektriciteit is, waardoor er in de praktijk maar weinig van de onderbrekingen zal worden gemerkt.

Wifi is voor veel reizigers prettig om (via 'social media') contact met het thuisfront te houden. De meeste geplande hotels beschikken over wifi, soms tegen betaling, soms alleen in de lobby van het hotel. Houd er rekening mee dat de kwaliteit en snelheid van de internetverbinding niet overal optimaal zijn.

Twee ouders met één kind, één ouder met twee kinderen of drie kinderen uit één gezin worden ingedeeld in een driepersoonskamer. In de geplande hotels zijn driepersoonskamers beschikbaar. Soms gaat het om een tweepersoonskamer waar een extra bed bij gezet wordt of waar het derde bed een slaapbank is. Houd er rekening mee dat de kamer dan minder ruim kan zijn.

Zwaarte van de reis
Deze reis valt in categorie 2.

Vaak krijgen we de vraag of een reis 'zwaar' is. Dit vinden we een moeilijke vraag omdat iedereen een reis op een andere manier ervaart. In het algemeen kun je stellen dat iedereen met een goede lichamelijke en geestelijke conditie zonder problemen kan deelnemen aan onze reizen. Dit betekent bijvoorbeeld dat je altijd je eigen bagage naar je kamer kunt brengen, - ook als er geen lift is - of dat een uitgebreide stadswandeling voor je geen probleem is. Culturele verschillen respecteer je en je kunt goed omgaan met onverwachte gebeurtenissen. Op basis van onze ervaring en de terugkoppeling van onze reizigers en reisbegeleiders geven we voor iedere reis tevens een indicatie voor de ervaren zwaarte. Zo hopen we je te helpen om de reis te kiezen die bij je past zodat jij zelf - én ook je medereizigers! – optimaal kunnen genieten. Bij deze indeling houden we rekening met de gebruikte accommodatie, reisduur, hoogteverschillen, zwaarte van wandelingen & ruimte om zelf invulling te geven aan programma.

Tijdens deze hoogtepuntenreis ontkom je niet aan langere reisdagen. Zuid-Afrika is een groot land en de wildparken alleen al zijn vaak enorm. Toch zal je lange reisdagen niet als onplezierig ervaren. Het Zuid-Afrikaanse landschap is een lust voor het oog en met bijzondere stops onderweg gaat de tijd vaak sneller dan je denkt. De wegen in Zuid-Afrika zijn van goede kwaliteit wat de keuze voor een comfortabele bus in plaats van een truckbus tijdens deze reis verklaart. Je overnacht in aangename hotels en in het Kruger Nationaal Park zelfs in luxe, reeds opgezette safaritenten. Wel is het zo dat je tijdens je verblijf in de wildparken het best vroeg uit de veren kunt. De dieren zijn 's ochtends and aan het eind van de middag namelijk het meest actief. Nog wat voordelen om Zuid-Afrika te bezoeken? Het eten is er goed en er is alleen tijdens onze wintertijd een uur tijdsverschil. Je zal bij aankomst in Zuid-Afrika dus geen vervelende jetlag hebben.

Categorie 1: *Ontspannen reis, voor iedereen goed te doen. Korte reisafstanden, goede hotels, lichte wandelingen, reis met een laag tempo.*
Categorie 2: *Voor iedereen goed te doen. Soms wat langere reisafstanden. Goede hotels, soms avontuurlijke overnachting, eenvoudige wandelingen, reis in een gewoon tempo. Voldoende ruimte om ook zelf invulling te geven aan je reis door verblijf in grotere steden.*
Categorie 3: *Goed te doen voor iedereen die zich voorbereidt en zich flexibel opstelt. Er zitten zwaardere trajecten in de reis zoals langere reisafstanden (> 6 uur), treinreizen, wandelingen over ongebaande paden en/of ongelijke ondergrond, geringe hoogteverschillen en/of (meerdere) overnachtingen in eenvoudige accommodatie en/of je ervaart grote culturele verschillen. Soms minder ruimte om zelf zonder de overige deelnemers op pad te gaan (denk aan verblijf in wildpark).*
Categorie 4: *Redelijk stevige reis door lange reisafstanden, diverse zwaardere en/of meerdaagse wandelingen, hoogteverschillen, regelmatig eenvoudige accommodatie, minder ruimte voor eigen invulling omdat veel in groepsverband gedaan moet worden (verblijf in wildpark, reizen door ruige natuur).*
Categorie 5*: Zware reis die we alleen aanraden voor ervaren reizigers die beschikken over uitgebreide reiservaring en een zeer goede lichamelijke en geestelijke conditie hebben. Denk hierbij aan meerdaagse trektochten, reizen door ruig terrein, lange wandelafstanden per dag en/of grote hoogteverschillen.*

Neem bij twijfel contact met ons op. Wij adviseren jou graag bij de keuze voor een passende reis.

Reisbegeleiding
Al onze groepsreizen worden ter plekke uitgevoerd door **Nederlandstalige of lokale Engelstalige reisbegeleiders**. Bij de vertrekdatum van een reis wordt dit op onze website duidelijk vermeld.

Veel klanten vragen ons of er **veel verschil is tussen een reisbegeleider uit België/Nederland of een lokale**

Engelssprekende reisbegeleider. Wij vinden dat er aan beide keuzes voor- en nadelen verbonden zijn en dat iedereen daarom zelf moet afwegen welke keuze voor hem/haar de beste is.

Een **Nederlandstalige reisbegeleider** is meestal opgegroeid in België of Nederland en maakt daarom deel uit van onze westerse cultuur. Met hen is het over het algemeen makkelijker communiceren tijdens de reis, zowel wat betreft de taal als de culturele achtergrond. Daardoor kan deze reisbegeleider het groepsproces makkelijker volgen en bijsturen waar nodig. Vaak hebben zij ook uitgebreid gereisd of gewoond op de bestemming en hebben dus veel kennis over de lokale gebruiken en delen dit graag met je. Ook is de Nederlandstalige reisbegeleider zich zeer bewust van het belang van duurzaam toerisme; ze stimuleren het bezoeken van kleinschalige lokale restaurants, beperken het gebruik van plastic en geven duurzame tips tijdens de reis.

Een **lokale Engelstalige reisbegeleider** is natuurlijk op de bestemming opgegroeid en 'ademt' daarom deze bestemming. Hij of zij is hierdoor de aangewezen persoon om je in te wijden in de lokale gebruiken en cultuur. Overal is hij/zij thuis en dit communiceert erg makkelijk met de lokalen. Zijn of haar Engels heeft vaak een accent waardoor de communicatie iets moeilijker kan verlopen dan met een Nederlandstalige reisbegeleider. Positief is dat zo lokaal werk gecreëerd wordt op de bestemming zodat de lokale economie meer profiteert van je bezoek. Tenslotte geldt vaak een korting op een reis met een lokale Engelstalige reisbegeleider omdat bijvoorbeeld geen intercontinentaal vliegticket voor hen betaald hoeft te worden en wij dit verrekenen in onze prijzen.

Koning Aap stelt **hoge eisen aan de reisbegeleiding**. Een goede reisbegeleider is van grote meerwaarde op de reis! Wij zijn dan ook trots op ons team van professionele reisbegeleiders. Het zijn stuk voor stuk enthousiastelingen die allemaal de **liefde voor 'hun' land(en) graag aan anderen over brengen.** Ruime reiservaring én ervaring in het omgaan met groepen en (bij voorkeur) actieve kennis van lokale gebruiken en de taal zijn bij ons belangrijke selectiecriteria bij de keuze voor onze reisbegeleiders. Voor onze nieuwe reisbegeleiders worden speciale trainingen georganiseerd om ze voor te bereiden op hun rol tijdens de reis. Tijdens deze trainingen krijgen ze ook lastige praktijksituaties voorgeschoteld en leren ze waar de Koning Aap reisformule voor staat.

Daarnaast worden er met regelmaat bijeenkomsten georganiseerd voor de Nederlandstalige reisbegeleiders om essentiële kennis en ervaring uit te wisselen met elkaar en met medewerkers op kantoor, zodat de reizen op allerlei vlakken verbeterd kunnen worden.

De **primaire taak van onze reisbegeleiding** is toezien op een goede logistiek van de reis (vervoer en accommodatie). Ook waakt de reisbegeleiding over het verloop van het programma en over de aandacht die elk onderdeel krijgt. De reisbegeleider organiseert ter plekke een scala aan facultatieve excursies. Daarnaast fungeert hij of zij natuurlijk als centrale vraagbaak. Onze medewerkers kunnen veel vertellen over het land en de plaatselijke gewoonten. Realiseer je wel: een reisbegeleider is geen wandelende encyclopedie. Hoe je uiteindelijk het land ervaart bepaal je zelf, neem dus altijd een goede reisgids mee.

Natuurlijk heeft een reisbegeleider ook niet alles in de hand. Soms is er sprake van overmacht: door overstromingen of aardverschuivingen is de weg versperd, de overheid heeft de treinkaartjes geconfisqueerd of het hotel heeft de kamers al weggegeven. Bij dit soort tegenslagen zal de reisbegeleider op zoek gaan naar een alternatief.

Ondanks alle voorbereidingen en inspanningen van de reisbegeleider kan het gebeuren dat de reis toch niet geheel naar je verwachting verloopt. De reisbegeleider hoort dit dan graag van je, zodat er **ter plekke** naar een oplossing gezocht kan worden.

Het functioneren van onze reisbegeleiders evalueren we na iedere reis aan de hand van door deelnemers **ingevulde evaluatieformulieren**. Zo hebben wij te allen tijde zicht op hoe onze mensen in het veld opereren!

Je reisbegeleider verwacht aan het einde van de reis een **fooi** als zij/hij het werk goed heeft gedaan. Ons advies voor deze fooi verschilt per land, kijk voor een indicatie in de landeninformatie van je reisbestemming.

Bewust op reis

Reizen is andere culturen leren kennen, lokale mensen ontmoeten en prachtige natuur zien. En dat willen we ook nog tot ver in de toekomst. Daarom houden wij bij onze reizen **rekening met milieu, mensen, natuur en cultuur**. Dit is niet alleen noodzakelijk maar ook nog eens heel leuk!

Local Impact Score

Voor elke reis streven we naar een minimale impact op het klimaat en een maximale positieve impact op de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap (accommodaties, restaurants en transport) terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld.

De Local Impact Score bestaat uit twee elementen. Het eerste deel is opgebouwd uit een berekening van de vlucht, het landarrangement en het geschatte zakgeld. Het tweede deel is opgebouwd uit een waardensysteem van tien duurzaamheidscriteria waarvan wij vinden dat deze de lokale impact vergroten. Deze twee elementen samen vormen samen onze Local Impact score. Hoe hoger de score, hoe meer geld er in de lokale gemeenschap blijft. Lagere scores hebben uiteraard meer aandacht nodig in de toekomst. We doen er alles aan om een score waar mogelijk te verbeteren samen met onze lokale partners. We zullen de scores jaarlijks bijwerken en herzien.
De Local Impact Score van deze reis is: 67

Wil je meer lezen over de Local Impact Score of ben je benieuwe uit welke duurzaamheidscriteria de score is opgebouwd? Wij leggen je dit graag uit op **FeelingResponsible.org**.

Bijkomende kosten en zakgeld

Zakgeld / Bijkomende kosten

Het door ons geadviseerde zakgeld is een minimum bedrag voor je maaltijden, drankjes, excursies, entreegelden, ter plaatse te betalen luchthavenbelastingen en fooien. Het bedrag dat je uiteindelijk uitgeeft hangt natuurlijk sterk af van je eigen uitgavepatroon, souvenirs zijn mede daarom niet inbegrepen.

Gezamenlijke uitgavenpot

Tijdens je reis kun je regelmatig gezamenlijk deelnemen aan excursies of (niet vantevoren betaalde) maaltijden. Ook zullen er hier en daar gemeenschappelijke fooien betaald worden. Om hiervoor niet elke keer apart te hoeven afrekenen wordt er een Gezamenlijke Uitgavenpot ingesteld. Aan het begin van de reis wordt door de reisbegeleider van iedereen geld ingezameld voor deze pot. Aan het eind van de reis volgt dan de afrekening, waarbij je geld terug kunt krijgen of bij moet betalen. Met deze uitgaven is rekening gehouden bij de hoogte van ons adviesbedrag voor het zakgeld.

Landarrangement

Het is ook mogelijk om van deze rondreis alleen het landarrangement te boeken. Je regelt dan zelf de internationale vluchten en de transfer bij aankomst en vertrek. Met de andere deelnemers maak je vervolgens de reis volgens programma. Zo heb je een optimale vrijheid om zelf je reis samen te stellen en de vlucht te kiezen die bij je reisplannen past.

Op het boekingsformulier kun je ook aangeven of we, tegen betaling, nog een extra overnachting bij aankomst moeten regelen. Ook de transfer bij aankomst kan Koning Aap op individuele basis voor je regelen.

Voor al onze reizen hebben we een minimum aantal deelnemers nodig. Houd hier rekening mee voordat je zelf tickets gaat reserveren.

Het is in alle gevallen je eigen verantwoordelijkheid om op tijd bij het beginpunt van de reis aanwezig te zijn. Daarnaast zijn wij niet verantwoordelijk voor sporadische wijzigingen in de vertrekdata van onze groepsreizen.

Omdat de prijs van een landarrangement per vertrekdatum kan verschillen, is deze prijs op aanvraag. Voor nadere informatie kun je contact opnemen met ons kantoor.

Verzekeringen

Zoals in onze reisvoorwaarden vermeld staat, stellen we het afsluiten van een reisverzekering verplicht en bevelen we het afsluiten. Mocht er onverhoopt iets gebeuren tijdens de reis of voor aanvang van de reis, dan kan dit je veel geld kosten. Door het afsluiten van een verzekering voorkom je hoge kosten. Koning Aap werkt al jaren samen met de bekende reisverzekeraar Allianz Global Assistance. Zij hebben een speciaal pakket van reis- en annuleringsverzekeringen samengesteld dat aansluit op het avontuurlijk karakter van onze groepsreizen.

Je verzekeringen bij Koning Aap afsluiten: de voordelen
Hoewel het niet verplicht is om de verzekeringen bij Koning Aap af te sluiten, raden we dit wel aan. Omdat we goed op de hoogte zijn van de af te leggen reisroutes en ter plaatse beschikken over de medewerking van lokale agenten, zijn eventuele problemen makkelijker op te lossen wanneer de reisverzekering via Koning Aap is afgesloten. Een bijkomend voordeel is dat wanneer een reis onverhoopt niet door mocht gaan, de kosten van de afgesloten reis- en/of annuleringsverzekeringen geheel gerestitueerd worden.
Reis je met een reisgenoot?
Deelnemers die zich samen inschrijven op een reis raden we aan om een reisverzekering af te sluiten bij dezelfde verzekeringsmaatschappij. Bij een eventuele repatriëring van je reisgenoot voorkom je zo dat je als medereiziger (met een andere verzekering) geen toestemming krijgt om ook zonder kosten terug te keren.
Avontuurlijke excursies zijn op eigen risico
Met nadruk willen we er op wijzen dat reizigers die tijdens hun reis deel willen nemen aan avontuurlijke excursies (als raften, duiken, snorkelen, (bamboe)vlotvaren, kanoën, (water)skiën, (wind)surfen, parasailing, deltavliegen, parachutespringen, ballonvaren, bungee jumpen, canopy tour, canyoning, speleologie, mountain trekking, tokkelen, sandboarden, mountain biking, downhill biking en snowboarden) dit voor eigen risico doen en dat we hen dringend aanraden vooraf te controleren of hun reisverzekering deze activiteiten dekt.
Hoe sluit je een verzekering via ons af?
Dat is heel makkelijk! Bij het boeken van een reis, kun je in het boekingsformulier aangeven welke verzekering(en) je wilt bijboeken.
Overzicht verzekeringen
Voor meer informatie verwijzen we je door naar een pagina met meer uitleg over alle verzekeringsmogelijkheden.

- Verzekeringspakketten voor reizigers uit Nederland
- Verzekeringspakketten voor reizigers uit België

Veilig op reis
Koning Aap is aangesloten bij de VVR. Op de reizen van Koning Aap zijn de Algemene en Bijzondere Reisvoorwaarden van toepassing op de contracten tot reisoranisatie en reisbemiddeling zoals verstaan onder de Belgische wet van 16 februari 1994.

Conform art. 36 van de wet tot regeling van het contract tot reisorganisatie en reisbemiddeling is Koning Aap door Amlin Europe nv, bijhuis België, verzekerd om, in geval van financieel onvermogen, zijn verplichtingen jegens de reiziger verder na te komen. Deze garantiestelling wordt begeleid door VSR.

Voor jou als reiziger is dit een veilig gevoel, omdat je bij eventuele problemen altijd kunt terugvallen op deze organisaties.

Veelgestelde vragen
Veelgestelde vragen over Zuid-Afrika

Landinformatie
Meer informatie over Zuid-Afrika

Verder nog belangrijk
We raden je aan om goed voorbereid op reis te gaan, lees daarom voldoende over je reisbestemming en vraag goed na welke vaccinaties en andere medicatie je nodig hebt. Hieronder volgen nog een paar belangrijke zaken.
Persoonsgegevens
Zorg dat je je persoons- en paspoortgegevens (als geslacht, geboortedatum, voornamen en achternaam zoals vermeld in je paspoort) correct invult, aangezien deze uiteraard nodig zijn voor het inboeken van je vluchten, eventuele treintickets of accommodatie. Check na ontvangst van je (digitale) boekingsbevestiging of deze gegevens correct staan vermeld. Je bent zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van correcte gegevens. Met onjuiste gegevens loop je het risico niet toegelaten te worden op een vlucht of buitenlandse luchthaven.
Feedback

Hoewel wij veel aandacht besteden aan het goed uitvoeren van onze reizen is het mogelijk dat een deelnemer aanmerkingen heeft over de uitvoering van de reis. Om te bewerkstelligen dat deze aanmerkingen direct tijdens de reis naar tevredenheid opgelost kunnen worden, is de deelnemer verplicht de aanmerkingen per omgaande schriftelijk aan de reisbegeleiding mee te delen. Klachten die niet tijdens de reis schriftelijk aan de reisbegeleiding zijn meegedeeld, zullen door ons na afloop van de reis niet in behandeling worden genomen.

Aantal deelnemers

Mocht het gepubliceerde minimum aantal deelnemers niet gehaald worden, dan hebben wij de mogelijkheid om deze reis schriftelijk of mondeling te annuleren. Ook het uiteindelijk niet verkrijgen van de benodigde vliegtickets, kan leiden tot het annuleren van de reis. Wij verplichten ons dit uiterlijk drie weken voor vertrek aan de deelnemers mee te delen.

Adventure Specialists BV

Koning Aap maakt deel uit van een groep avontuurlijke reisorganisaties die vallen onder Adventure Specialists BV. Zij werken op diverse manieren samen om te zorgen dat de reiziger zo veel mogelijk waar krijgt voor zijn geld. Achter de schermen wordt er samengewerkt op het gebied van inkoop en afhandeling en voor de reiziger betekent het dat we de kans vergroten dat de reizen doorgang vinden doordat we belangstellenden naar elkaar kunnen doorverwijzen. In het enkele geval dat een reis wordt geannuleerd, gaan we eerst kijken of we de reiziger kunnen onderbrengen bij een van de andere reisorganisaties (Koning Aap Nederland, Koning Aap België, Shoestring Nederland, Shoestring International).

Boek niet te laat

Wacht met het boeken van een reis niet te lang, omdat we een maand voor een reis vertrekt (en in sommige gevallen eerder) onze vliegtuigstoelen moeten retourneren aan de desbetreffende luchtvaartmaatschappij. Daarna zijn de stoelen ‘op aanvraag’. Bovendien kan laat boeken afwijkende vluchtschema’s met bijbehorende vluchttoeslagen, extra transfers en eenpersoonskamertoeslagen met zich meebrengen.

Laatste Nieuws

In de uitgebreide reisbeschrijving vind je de meest actuele informatie over onze reizen. In de loop van het jaar kunnen echter veranderingen optreden waardoor mogelijk het dag-tot-dag-programma of het vluchtschema aangepast dient te worden. Uiteraard zoeken we dan altijd naar een zo goed mogelijk alternatief. Al deze veranderingen worden, zodra bekend, vermeld op onze website bij de betreffende reis onder 'Laatste Nieuws'. Indien de inhoud van de uitgebreide reisbeschrijving afwijkt van de informatie in onze algemene brochure, is de beschrijving op onze website bindend.

Verlenging van de reis

Mocht je je reis willen verlengen, dan kun je dit aangeven op je boekingsformulier. Voor het wijzigen van de terugvlucht brengen we standaard € 50,- per boeking in rekening.

Bij de verlenging van je reis kun je te maken hebben met extra kosten, zoals meerkosten voor de vlucht (door bijvoorbeeld een andere luchtvaartmaatschappij of boekingsklasse), het regelen van eigen transfer, extra hotelnachten etc. Wij nemen (na ontvangst van je boekingsformulier!) zo spoedig mogelijk contact met je op om de prijs met je te bespreken. Pas nadat je hiermee akkoord bent gegaan, wordt je boeking definitief. Als je besluit om een reis te verlengen met een door Koning Aap aangeboden arrangement, betaal je geen wijzigingskosten.

Reisvaccinaties aan huis

Het is altijd belangrijk om goed beschermd op reis te gaan. Thuisvaccinatie is de grootste aanbieder van vaccinaties aan huis. Haar gespecialiseerde artsen komen ook 's avonds of in het weekend bij jou thuis om reisvaccinaties te zetten. Bovendien geven de artsen jou tips en advies om goed beschermd op reis te gaan. Thuisvaccinatie brengt geen extra kosten in rekening voor de service aan huis en haar prijzen zijn vergelijkbaar met de GGD. Vaak worden de kosten geheel of gedeeltelijk vergoed door de zorgverzekeraar.

Tenslotte

Onze rondreizen gaan door landen waar het klimaat en andere factoren kunnen zorgen voor problemen. Dit kan betekenen dat we soms moeten afwijken van het bovenstaande programma. Tussentijdse aanpassingen van dienstregelingen en prijzen van de luchtvaartmaatschappijen kunnen eveneens leiden tot gewijzigde vluchtdagen en reissommen. We doen ons uiterste best om eventuele veranderingen zo snel mogelijk door te geven en de gevolgen ervan zo beperkt mogelijk te houden, maar we zijn niet verantwoordelijk voor factoren die buiten onze macht liggen. Je kunt op onze website kijken voor eventuele wijzigingen.

Adres

Bezoekadres Koning Aap
Koningin Elisabethlaan 45
9000 Gent

Email
info@koningaap.be

Telefoon
09-2341311

In geval van uiterste nood - 24 uur bereikbaar:
Uitsluitend voor noodgevallen kun je ons ook buiten kantooruren bereiken op +32 (0)9-234 13 11. Je kiest dan in het keuzemenu voor nummer 1. Je wordt dan direct doorverbonden met onze alarmcentrale.
Bij een noodgeval moet je denken aan een last-minute annulering (binnen 24 uur voor vertrek), (vlucht)vertraging of ziekenhuisopname.

Openingstijden
Ons kantoor is geopend op de volgende tijden:
Maandag t/m vrijdag van 09-13 en 14-17 uur

Afspraak met een landenspecialist
Wil je een afspraak maken met één van onze landenspecialisten, bel dan van tevoren voor een afspraak, zodat je er zeker van bent dat je de juiste persoon te spreken krijgt.